

Hermanis Paukšs

“Tītiņš, Tūtiņš, Astromiks un Kosmoss”

DARBOJAS:

TĪTIŅŠ

TŪTIŅŠ

ASTROMIKS

BITE

PIRMAIS CĒLIENS

Vēl visu ietin necaurredzama tumsa. Bet lūk - jau klusu ieskanas kosmiskās harmonijas. To skaļums un varenība nemanāmi aug. Iedegas zvaigznes, kļūdamas arvien spožākas un spožākas. Silta vasaras nakts, kas pēc karstās dienas šķiet patīkami vēsa. Gaiss ir tik skaists un caurspīdīgs.

Pļaviņā ar muguru pret publiku sēž Tūtiņš un lūkojas zvaigznēs. Pa labi un pa kreisi no āpsīša aug zāle un puķes, bet viņš pats jūtas nesaraucjami saistīts ar visaptverošo, skanošo visumu.

Tālumā Tītiņa sauciens.

Tītiņš. Tūtiņ!

Tūtiņš pagriež galvu pa kreisi - kosmiskajā harmonijā ir ielauzies disharmonizējošs elements -, bet visums pārmāc nelielo disharmoniju, kosmosa simfonija atkal ieskanas pilnā valdzinājumā, un Tūtiņš no jauna pievērš savu skatienu debesīm. Viņš atkal saplūst ar kosmosu, kur mainās laikmeti, zvaigznes dzimst un iet bojā.

Mazliet tuvāk Tītiņa sauciens.

Tītiņš. Tūtiņ!

Kosmiskā harmonija atkal ir traucēta, Tūtiņš neapmierināts pagriež galvu pa kreisi, īgni kaut ko noburkšķ, pagriež galvu pret debesīm, gribēdams atjaunot kosmisko harmoniju, bet viņš jau ir sanervozējies, tas traucē astrāli fluidālo sakaru atjaunošanai, tāpēc Tūtiņš neapmierināts pagriež galvu pa kreisi.

Tūtiņš(*dusmīgi sauc*). Ko tev vajag?

Tītiņa balss. Jau tīri tuvu.

Tītiņš. Tūtiņ!... Vai tu kur esi?

Tūtiņš. Jā, es esmu te, un nevajag tā blaut!

Tītiņa balss. Jau pavisam tuvu.

Tītiņš. Tūtiņ...

Uzskrien Tītiņš.

Tītiņš (*gluži aizelsies*). Tūtiņ... Ko tu te dari?

Tūtiņš. Sēžu un klausos, kā tu te blāusties.

Tītiņš. Kāpēc tu neatsaucies?

Tūtiņš. Es atsaucos, tikai nevajag tā blaut.

Tītiņš. Nē, tu neatsaucies vis. Tu atsaucies vēlāk. Tu neatsaucies uz manu pirmo saucienu.

Tūtiņš. Es neatsaucos tāpēc, ka biju aizņemts. Ļoti, ļoti aizņemts. Tev to vajadzēja saprast. Tu mani iztraucēji.

Tītiņš. Jā? Ar ko tad tu biji aizņemts?

Tūtiņš. Nē, tu to nesapratīsi. (*Pētoši paskatās uz viņu, tad pagriež savu skatienu pret zvaigznēm.*)

Tītiņš. Jā? Kāpēc tu domā, ka es to nesapratīšu?

Tūtiņš. Apsēdies man blakus (*Vēlreiz pētoši paskatās Tītiņā.*)

Tītiņš. Labi. (*Apsēžas.*)

Tūtiņš. Un tagad paskaties uz augšu!

Abi skatās uz augšu.

Tūtiņš. Ko tu tur redzi?

Tītiņš. Zvaigznes.

Tūtiņš. Zvaigznes...

Tītiņš. Vai tad ne?

Tūtiņš. Pareizi - tu tur redzi zvaigznes...

Tītiņš. Nu ja. Nu un?

Tūtiņš. Ieklausies.

Tītiņš ieklausās bet neko nedzird

Tūtiņš. Dzirdi?

Tītiņš. Neko īpašu.

Tūtiņš. Tā jau es zināju. Ej labāk gulēt.

Tītiņš. Kas tad man būtu jādzird?

Tūtiņā klusi ieskanas kosmiskās harmonijas.

Tūtiņš. Tālo zvaigžņu mūzika... Tālo planētu noslēpumainā smarža...

Tītiņš instinktīvi mazliet paosta.

Tūtiņš (*arvien turpina*). Jā, tas ir tālu... Neaptverami tālu, bet tomēr es šeit jūtu un saklausu tālu pasaulu balsis...

Tītiņš (*nožāvājas, tad sabīstas*). Stāsti, stāsti.

Tūtiņš (*turpina*). Zeme, protams ir liela... Bet kas ir Zeme pret visumu? Kas ir mūsu pasaule, ja tur - ir tik daudz dažādu pasaulu?...

Tītiņš sāk klanīt galvu.

Tūtiņš (*neko sev apkārt neredzēdams, turpina*). Tik daudz planētu... Un uz kādas no tām dzīvo āpsītis... Ļoti līdzīgs mums... Tikai daudz, daudz savādāks...

Tītiņš sāk krākt. Kosmiskās harmonijas apraujas.

Tūtiņš (*pārsteigts lūkojas Tītiņā*). Stāsti nu vēl kaut ko tādām! (*Nikni.*) Tūlīt celies augšā! Te nav jāguļ!

Tītiņš (*pa miegam*). Es neguļu...

Tūtiņš (*biksta viņu*). Rausies augšā, miegamice! Ej gulēt gultā!

Tītiņš (*spārdās*). Beidz.

Tūtiņš (*dusmīgi kliegz*). Ja tu tūlīt neiesi gultā!...

Tītiņš (*pielec kājās*). Ko?... Jā... Es... Jā...

Tūtiņš. Tūlīt ej gulēt!

Tītiņš. Jā... Labi... Es jau eju... (*Iet, tad apstājas un atskatās.*) Tu nenāksi?

Tūtiņš. Netraucē mani.

Tītiņš pamāj ar galvu un aizlēpato. Tūtiņš raugās debesīs, un saikne starp viņu un kosmosu pamazām atjaunojas. Skan visums, mirdz zvaigznes, līdz palēnām viss atkal kļūst gaišāks, un lūk - ir silta, saulaina vasaras diena. No zieda uz ziedu, samtaini dūkdama, lido bite, bet zālē aizmidzis guļ Tūtiņš. Bite uz brīdi apstājas, uzmanīgi nopēta Tūtiņu, tad turpina dūkt un vākt medu.

Tālumā ieskanas Tītiņa dziesma.

Ta - ra - pa - pam,
Pa - ra - pa - pam,
Cik jauki, ka mēs dzīvojam,
Cik jauki ir, ka saule spīd
Un balti mākonīši slīd.
Cik jauki gan, cik jauki gan,
Pa - ra - pa - pam,
Pa - ra - pa - pam.

Uznāk Tītiņš. Bite nolaižas uz kādas puķes, bet, Tītiņa dziesmai turpinoties, sāk lidot no puķes uz puķi un dūkt Tītiņa dziesmas ritmā, bet pati dziesma skan tā:

Trim - tim - tim,
Tirim - tim -tim,
Mēs vienmēr jauki dzīvosim -
Tik jauki tā kā puķes zied,
Tik jauki, kā mazs tārpiņš lien -
Tirim - tim - tim,
Pa - ram - pam - pam.

Tītiņš. Sveika, Bitīt!

Bite sveicienam iedūcas.

Tītiņš. Noķer mani! (*Metas bēgt.*)

Bite dzenas viņam pakal, līdz Tītiņš paklūp pret Tūtiņu un noveļas.

Tītiņš. Bums. Es laikam nokritu. (*Pieceļas, skatās, ierauga Tūtiņu.*) Tu re - brīnums. Es domāju, ka paklupu pret maisu, bet tas, izrādās, ir Tūtiņš. (*Biksta Tūtiņu.*) Tūtiņ! Tūtiņ!

Tūtiņš (*pusmiegā*). Un beidz spārdīties! (*Apgriežas uz otriem sāniem.*)

Tītiņš. Tas nav maiss, bet tas ir Tūtiņš,

Tas nav maiss, bet tas ir Tūtiņš,

Tas ir Tūtiņš, guļ kā maiss tas.

(*Sauc.*) Ei, Tūtiņ, celies!... (*Brīdi gaida.*) Nu, manis pēc, guli. (*soļo un skandē*)

Ta - ram - pam - pam,

Pa dienu mēs vis neguļam.

Bite ritmā laižas Tītiņam pakaļ.

Tītiņš. Pa dienu tikai Tūtiņš guļ,

un gulēdams ar asti kuļ.

ta - ram - pam - pam,

pa - ram - pam - pam.

Tītiņš un bite aizsoļo aizkulisēs.

Tūtiņš sāk mosties, staipīties, žāvāties. Pieceļas sēdus, nopurinās, paskatās visapkārt, nožāvājas, atkal paskatās visapkārt.

Tūtiņš. Staigā te šādi tādi... Un bļautās... (*Nožāvājas.*) un spārdās arī... Nē, jāpaguļ vēl... (*Liekas slīpi un aizmieģ.*)

Soļojot un skandējot uznāk Tītiņš ar biti.

Ta - ram - pam - pam,

pa - ram - pam - pam,

mēs neejam, mēs soļojam,

ta - ram - pam - pam,

pa - ram - pam - pam.

Tītiņš apstājas, bite nosēžas viņam uz galvas.

Tītiņš (*paskatās uz Tūtiņu*). Tā, viņš vēl guļ. Nu, ko tu teiksi? Man no sašutuma mati ceļas stāvus.

Bite dūkdama paceļas no viņa galvas, tad atkal atgriežas uz tās.

Tītiņš. Tā to nevar atstāt, bitīt!

Bite paceļas gaisā un karājas iepretim Tūtiņam.

Tītiņš. Parādi viņam pikējošo bumbvedēju!

Bite draudīgi iedūcas, paceļas mazliet augstāk un strauji pikē pāri Tūtiņam, tad, apmetusi plašu loku, atgriežas un sāk riņķot ap Tūtiņu, bīstami dūkdama. Tūtiņš atver acis un, galvu grozīdams, sāk sekot bites lidojumam.

Tūtiņš (*mēģina ar ķepu padzīt biti nost*). Tiš!... Tiš!... Tiš!...

Bite nikni iedūcas un, uzņēmusi augstumu, sāk pikēt. Tūtiņš pielec kājās un kliegdam "ai, ai, ai!" metas bēgt, bite dūkdama viņam seko. Tītiņš smejas locīdamies. Tūtiņš ar biti aizskrien. Tītiņš smejas, uzskrien galīgi aizelsies Tūtiņš no kreisās puses, pārskrien uz labo un, smagi elsdams, nosēžas zemē. Uzlaižas bite un nosēžas kreisajā pusē uz zāles stiebra.

Tītiņš. Labrīt, Tūtiņ!

Tūtiņš (*elsdams*). Es ar tādiem nerunāju.

Tītiņš. Ar kādiem tādiem?

Tūtiņš. Ar tādiem, kas bites rīda.

Tītiņš. Tā taču bija spēle. Viņa tēloja pikējošo bumbvedēju.

Tūtiņš. Es tādas spēles nespēlēju.

Tītiņš. Esi gan tu... No rīta ir veselīgi izskraidīties.

Tūtiņš. Jā, redzi, tāds es esmu. (*Pieceļas un aiziet.*)

Tītiņš noskatās viņam pakaļ, bite vaicājoši iedūcas.

Tītiņš. Apvainojās... Tā viņam vajag. Nav ko gulēt pa dienu. Rūguma pods... Bitīt, nāc, paspēlē ar mani pikējošo bumbvedēju!

Bite dūkdama uzlido no stiebra un sāk pikēt, tītiņš gavilēdams bēg.

Tītiņš. Ai - jai - jai! Ai - jai - jai! Mani tūlīt nopikēs!

Tītiņš ar biti aizdrāžas. Uznāk Tūtiņš ar metāla plāksni, nosviež to zālē, aiziet atpakaļ. Pāri skatuvei pārdrāžas gaviļējošais Tītiņš un pikējošā bite. Uznāk Tūtiņš ar metinātāja masku uz galvas un metināmo aparātu rokā. Sāk metināt plāksnes. Uzkrien Tītiņš ar pikējošo biti, pamana Tūtiņu, pieskrien pie viņa, skatās, bite aizpikē prom, tad atgriežas un dūkdama lidinās virs Tītiņa.

Tītiņš (bitei). Pagaidi, nepikē tagad.

Bite nolaižas viņam uz pleca.

Tītiņš (Tūtiņam). Ko tu dari?

Tūtiņš. Paej nost un netraucē.

Tītiņš. Nu, vai tev ir grūti atbildēt?

Tūtiņš. Es jau skaidri atbildēju, ka tu man traucē.

Tītiņš. Vai tas būs kaut kas interesants?

Tūtiņš. Tevi tas neinteresēs nemaz.

Tītiņš. Kā tu to zini? Pasaki. Varbūt, ka interesēs.

Tūtiņš. Nemaies, kad es tevi lūdzu.

Tītiņš. Varbūt es varu tev palīdzēt?

Tūtiņš. Nē, tu nevari vis.

Tītiņš. Tātad tu gribi mani apvainot?

Tūtiņš. Jā, es gribu tevi apvainot.

Tītiņš. Tad priecājies. Tu savu esi panācis. Es esmu apvainojies.

Tūtiņš. Priecīgu apvainošanos!

Tītiņš aizčāpo. Bite palidinās viņam pakal, tad atgriežas un sāk vākt medu, Tūtiņš turpina metināt. Lēnām tumst, līdz satumst pavisam. Ieskanas kosmos.

Kosmiskās harmonijas pamazām pieņemamas skaļumā un spēkā. Iedegas zvaigznes. Naksnīgajā pļavā stāv kosmosa kuģis. Tam blakus - Tūtiņš skafandrā, ar ķiveri ķepā.

Tūtiņš. Tītiņ!... Tītiņ!...

Uznāk Tītiņš.

Tītiņš. Kas tur bļautās?

Tūtiņš. Tītiņ, es aizlidoju.

Tītiņš. Nu ko, lido vesels.

Tūtiņš. Vai tu negribi lidot man līdzi?

Tītiņš. Uz kurienu?

Tūtiņš. Uz tālu planētu. Es jūtu, ka tā mani aicina un sauc. Tur noteikti dzīvo kāds, kas grib iepazīties ar mani.

Tītiņš. Lido vien, ja kāds tevi sauc.

Tūtiņš. Lidosim abi.

Tītiņš. Nē, mani tur neviens ne sauc, ne aicina. Es negribu uzmākties. Man tepat ir labi.

Tūtiņš. Nu, kā zini.

Tītiņš. Jā, es tā zinu.

Tūtiņš. Tad paliec sveiks.

Tītiņš. Jā, paliec sveiks.

Tūtiņš iekāpj kosmosa kuģī.

Tūtiņš (*pagriež galvu*). Tad tu nelidosi, Tītiņ?

Tītiņš. Nē, Tūtiņ, es nelidošu.

Tūtiņš. Paliec sveiks.

Tītiņš. Sveiks.

Tūtiņš. Bet zini, ka es tevi tad vairs nepazīstu!... Dzirdi?

Tītiņš. Dari, kā tev liekas pareizāk.

Tūtiņš. Vai nu tu man tūlīt brauc līdzi, vai arī es tevi vairs nepazīstu.

Tītiņš. Es nebraukšu.

Tūtiņš. Es tevi brīdināju. (*Uzvelk ķiveri un pazūd kosmosa kuģī.*)

Durvis aiz Tūtiņa aizveras. Tītiņš stāv ar nokārtu galvu. Sāk rēkt dzinējs, ceļas dūmu mākoņi. Izšaudams sarkanas liesmu mēles, kosmosa kuģis atraujas no zemes.

Tītiņš (*kliedz*). Tūtiņ... Pagaidi, Tūtiņ!...

Kosmosa kuģis aizlido.

Tītiņš (*kliedz*). Tūtiņ!... Es lidošu kopā ar tevi!... Neatstāj mani te vienu!... Tūtiņ!...

Bet atbild viņam tikai paša atbalss no kosmosa: Tūtiņ... Tūtiņ... Tūtiņ...

Vareni skan kosmoss. Tumst, līdz satumst pavisam. Atkal lēnām iedegas zvaigznes, bet Zeme vairs nav redzama.

No kreisās kulisēs izlido kosmosa kuģis un, pārlidojis skatuvei, pazūd labajā kulisē. Dziest zvaigznes - vēl tālāk no Zemes.

No kreisās puses uz labo vēlreiz pārlido Tūtiņa kosmosa kuģis. Tagad tas ir jau pavisam, pavisam tālu... Dziest zvaigznes, noklust kosmiskās harmonijas, jo ir

Starpbrīdis.

Otrais cēliens.

Tumsa. Ieskanas kosmoss. Lēnām iedegas zvaigznes. Tūtiņa kosmosa kuģis noteikti un mierīgi dodas uz mērķi, līdz pazūd labajā kulisē. Viss lēnām tumst. Kosmiskās harmonijas pieņemamas spēkā.

Iedegas zvaigznes virs tālās planētas, uz kuras dzīvo kosmiskais āpsītis. Viegla, gaisīgi violeta atmosfēra. Un, lūk, parādās viņš - āpsītis Astromiks - viss rozā, ar pūkainu, dzeltenu apkakli. Viņš uzskrien no kreisās puses, kādu brīdi ilgu pilns veras zvaigznēs, tad ar skumju nopūtu, galviņu nokāris, dodas atpakaļ. Pusceļā Astromiks apstājas, vēlreiz ilgu pilns lūkojas zvaigznēs, tad vēlreiz nokar galvu un pazūd aiz kreisās kulisēs. Tālumā no tās pašas kulisēs uz zvaigžņu fona parādās Tūtiņa kosmosa kuģis un lido labās kulisēs virzienā. Atkal izskrien Astromiks un vicina kosmosa kuģim ar ķepu, bet Tūtiņš aizlido, un Astromiks bēdīgi ķepiņu nolaiž. Viņš skumji raugās pakaļ aizlidojošajam kuģim un žēli smilkst. Tad apsēžas uz savas violetās planētas un šņaukājas, bet pāri viņam skan kosmoss. Te kosmiskajās harmonijās ielaužas svešāds troksnis, kas pamazām tuvojas - tur rēc Tūtiņa kosmosa kuģa bremzēšanas iekārtas dzinēji. Astromiks pielec kājās, priecīgs māj ar ķepiņu, paskrien gabaliņu sānis, jo ir pēkšņi sabijies,

*un nometas zemē, galvu ar ķepiņām apsedzis. Rēkdams un sarkanas liesmas
splaudams, nolaižas kosmosa kuģis. Dzinēji apklust. Izkāpj Tūtiņš skafandrā,
noņem ķiveri un skatās visapkārt.*

Tūtiņš. Patiešām - gaiss te ir tāds pats kā uz Zemes. Mēraparāti nav kļūdījušies.
Tas ir jauki - varēšu staigāt bez ķiveres. (*Noliek ķiveri, skatās visapkārt.*) Tu
re, kā - viss violets! Kas to būtu domājis? Tas nozīmē, ka šo planētu
apspīd violeta saule... Nē - zvaigzne... Nē - tomēr saule... Nu, galu galā
tas ir vienalga - galvenais, ka tā spīd, un galvenais, ka te ir tāds pats gaiss,
kā uz Zemes... Interesanti - šī planēta ir apdzīvota vai neapdzīvota?...
(*Sauc.*) Ei, vai te kāds ir?

*Astromiks pietrūkstas kājās un iebēg kreisajā kulisē. Tūtiņš aizslēpjas aiz
kosmosa kuģa.*

Tūtiņš (*lūrēdams gar kosmosa kuģi*). Tu re, kā - ir gan kāds... Bet tik bailīgs... (*Panāk
uz priekšu.*) Tūlīt aizbēga... Ar tādu nebūs viegli uzņemt sakarus... (*Sauc.*)
Ei, nemūc, es esmu labs!... Es tev pāri nedarīšu!... Mani sauc Tūtiņš!...

No kreisās puses uzskrien Astromiks.

Tūtiņš. Nāc droši! Kā tevi sauc?

Astromiks uzmanīgi virzās tuvāk.

Tūtiņš. Nāc, nāc... Tu re, kā - tu esi tāds pats āpsītis, kā es... Tikai krāsa tāda
jocīga - ne īsti rozā, ne īsti violeta... Nāc, nebaidies... Gribi saldējumu?
(*Izvelk saldējumu.*)

Astromiks veikli pabēg nost.

Tūtiņš. Esi gan tu dumjš... Piedod - neizglītots. Tas taču ir saldējums... Varbūt tu
domā, ka tas ir ierocis? Man ieroču nav. Es esmu miermīlīgs āpsītis. No
Zemes - ir tāda planēta... (*Māj ar ķepiņu, lai Astromiks nāk tuvāk.*) Nāc!

Astromiks purina galvu.

Tūtiņš. Varbūt tu domā, ka tas ir saindēts?... Nē, tas ir ļoti garšīgs. Skaties. (*Sāk laizīt saldējumu.*) Nu ļoti garšīgs... Tu savu mūžu kaut ko tik garšīgu nebūsi ēdis. (*Pastiepj saldējumu Astromikam.*) Nāc, pagaršo. Es taču ēdu, un nekas ar mani nenotika... Nē. (*Izvelk otru saldējumu.*) Ņem labāk šito, to es pats apēdīšu.

Astromiks uzmanīgi tuvojas Tūtiņam.

Tūtiņš. Nāc, nāc! (*Sniedz Astromikam saldējumu.*) Lūdzu. Ēd vesels.

Astromiks (*nedroši paņem saldējumu*). Tiki.

Tūtiņš. Ko?

Astromiks. Tiki. (*Uzmanīgi paņem saldējumu un sāk laizīt.*)

Tūtiņš. Nu jā - tu taču runā savā valodā... Kā mēs tagad sapratīsimies?... Tātad "tiki" droši vien nozīmē "paldies". Vismaz vienu vārdu nu es zinu... Nu? Kā garšo?

Astromiks (*aplaizās*). Kokki...

Tūtiņš. "Kokki" laikam nozīmē to pašu ko "garšo"...

Astromiks (*apēdis saldējumu*). Tiki.

Tūtiņš. Lūdzu. Es tikai nezinu, kā tas ir tavā valodā... (*Arī beidz ēst saldējumu.*) Vispār iepazīsimies. (*Sniedz ķepiņu.*) Tūtiņš.

Astromiks (*pasniedz ķepiņu*). Astromikī.

Tūtiņš. Tātad Astromiks. Saproti - man būs pierastāk, ja es tevi saukšu par Astromiku. Saproti - A-stro-miks?

Astromiks (*rāda ar ķepiņu uz Tūtiņu*). Tu-ti-nī.

Tūtiņš. Ā, es laikam saprotu - tu mani sauksi par Tu-ti-nī. (*Rāda ar ķepiņu uz sevi.*) Tu-ti-nī?

Astromiks (*priecīgs māj ar galvu*). O,o.

Tūtiņš. Tātad "o" tavā valodā nozīmē "jā"...

Astromiks. Jā?

Tūtiņš (*māj ar galvu*). O.

Astromiks (*priecīgs māj ar galvu*). Jā.

Tūtiņš. O.

Astromiks. Jā.

Tūtiņš. O.

Astromiks. Jā.

Abi priecīgi smejas, sapratuši viens otru.

Tūtiņš. "Tiki" - "paldies".

Astromiks. Pal-dies.

Tūtiņš. Tiki.

Astromiks. Paldies.

Abi atkal priecājas.

Tūtiņš (*izvelk vēl vienu saldējumu un sniedz Astromikam*). Lūdzu.

Astromiks. Paldies. (*Sniedz Tūtiņam saldējumu.*) Neki.

Tūtiņš (*paņem saldējumu*). Ti-ki.

Abi sajūsmināti iesmejas.

Tūtiņš (*sniedz saldējumu*). Neki.

Astromiks (*paņem saldējumu*). Paldies. (*Sniedz saldējumu.*) Lūdzu.

Tūtiņš (*paņem saldējumu*). Tiki. (*Sniedz saldējumu.*) Neki.

Astromiks (*triumfējoši*). Paldies!

Abi līksmi smejas un lēkā pa planētu.

Tūtiņš. Tiki - neki, tiki - neki, tiki - neki.

Astromiks. Paldies - lūdzu, paldies - lūdzu, paldies - lūdzu.

Tūtiņš. Tu esi varens puika, Astromik!

Astromiks (*iesmejas un pamāj ar ķepiņu*). Bik!

Tūtiņš. Ja es pareizi saprotu, tad "bik" nozīmē "nāc".

Astromiks. Nāc?

Tūtiņš (*pamāj ar galvu*). Nāc! (*Aicinoši pamāj ar ķepiņu.*)

Astromiks (*pamāj ar galvu, ka ir sapratis, tad ar ķepiņu*). Nāc! (*Iesmejas.*)

Tūtiņš. Ejam.

Astromiks. Ejam!

Abi aizskrien. Skan kosmoss, spīd zvaigznes virs violetās planētas, tad pamazām satumst.

Kad atkal kļūst gaišāks, izrādās, ka ir saulaina diena uz Zemes. Starp puķēm skumji sēž Tītiņš. Ar slaidu loku uzlido bite un nosēžas netālu no viņa uz zieda. Brītiņu pasēdējusi, bite uzlido un, vaicājoši dūkdama, apmet pāris lokus ap Tītiņu. Tas nereaģē. Bite, medu vākdama, sāk laidelēties no zieda uz ziedu, tad ar plašu loku aizlido. Tītiņš smagi nopūšas. Atkal atlido bite un vaicājoši dūkdama sāk ladināties ap Tītiņu.

Tītiņš. Ko teiksi, bitīt?

Bite nosēžas viņam blakus uz puķes.

Tītiņš. Skumji, bitīt... (Nopūšas.) Skumji bez Tūtiņa.

Bite izbrīnēti iedūcas.

Tītiņš. Jā, tu jau man esi... Bet Tūtiņa trūkst... Labs draugs bija... Bet aizlidoja... Pats esmu vainīgs. Kāpēc es toreiz uz viņu apvainojos?... Nevajadzēja. Ai, kā nevajadzēja... Kur viņš tagad ir? Droši vien, uz kādas tālas planētas... Aizmirsis mani... Bet, varbūt, ka viņš ir gājis bojā... un es pat nevaru viņam palīdzēt... Pats vainīgs... Pats... Viņš taču aicināja mani sev līdzī, bet es nelidoju... Tagad būtu kopā ar Tūtiņu... Kas to zina, vai viņš maz atgriezīsies... (Smagi nopūšas.)

Bite uzlido un dūkdama ladinās ap Tītiņu.

Tītiņš. Nu ko, bitīt, gribi parotaļāties?

Bite piekrītoši dūc.

Tītiņš (nopūšas). Labi - uzspēlēsim pikējošo bumbvedēju.

Bite priecīgi iedūcas un, augstu uzlidojusi, sāk pikēt, Tītiņš uzraušas kājās un bēg. Tā viņi kādu brīdi skraida, līdz Tītiņš atkal atgriežas vecajā vietā.

Tītiņš. Nespēlēsim vairs. Man nemaz nav garastāvokļa.

Bite nolaižas uz puķes viņam blakus.

Tītiņš. Te mēs abi kādreiz sēdējām... Es un Tūtiņš... Cik sen tas tagad liekas... Un vai mēs sēdēsim tā vēl kādreiz?... Abi blakus... Labi, lido bitīt, vāc medu, es te vēl mazliet pasēdēšu... Tad iešu kaut ko padarīt... (*Smagi nopūšas.*)

Bite, medu vākdama, sāk lidot no zieda uz ziedu. Tītiņš sēž.

Tītiņš (*pēkšņi pielec kājās*). Bitīt, vai tu ko redzi?

Bite, vaicājoši dūkdama, pielido viņam klāt un apmetas uz zieda.

Tītiņš (*rāda uz debesīm*). Redzi, tur kaut kas ir...

Ieskanas tāla kosmosa kuģa bremzēšanas iekārtas dzinēju dūkoņa, kas pamazām kļūst skaļāka.

Tītiņš. Tas ir viņš... (*Iesaucas.*) Tas ir viņš!... (*Kliegz.*) Tas ir viņš! Tūtiņš lido! Tūtiņš atgriežas!

Bite, satraukti dūkdama, sāk laidelēties pa pļavu.

Tītiņš (*gavilē un lēkā*). Urrā! Tūtiņš atgriežas! Urrā! Bitīt, urrā!

Dzinēja troksnis kļūst arvien skaļāks un skaļāks.

Tītiņš. Puķes!... Puķes kosmosa iekarotājam! (*Sāk steidzīgi plūkt puķes.*)

Bite dūkdama lidinās ap viņu.

Tītiņš. Tu nedusmojies, bitīt, ka es tavas puķes plūcu... Visas jau nenoplūkšu. Urrā! (*Lēkā.*) Urrā!

Sarkanas liesmas izšaudams, parādās kosmosa kuģis. Bite izbiedēta aizlido. Tītiņš lēkā un gavilē. Nolaižas kosmosa kuģis. Tītiņš noklepojas un ieņem svinīgu pozu,

tad nenoturējies vēl pāris reizes palecas un stāv atkal nopietns. Atveras durvis un no raķetes izkāpj Tūtiņš skafandrā.

Tūtiņš. Lai dzīvo Tūtiņš - slavenais kosmosa iekarotājs! (*Metas pie viņa ar puķēm.*)
Lūdzu.

Tūtiņš (*noņem ķiveri un saka Astromikam, kas vēl tup kuģī*). Neki, Astromikī, tek diki. (*Pilnīgi ignorē Tītiņu.*)

No kuģa pabāžas Astromiks, pagroza galvu uz visām pusēm, tad noņem ķiveri.

Tūtiņš. Neki. Tek diki, mofera a guka.

Astromiks. Paldies, es nāku, Tūtiņ. (*Nāk.*) Bet, kamēr esmu šeit, es vēlos runāt Zemes valodā. Tā būs pareizāk, vai ne? Kad tu atlidosi ciemos pie manis, tur atkal runāsim Sikī planētas valodā. Labi? Tā taču mēs parādīsim cieņu viens otram.

Tūtiņš. Lai notiek, Astromik.

Tītiņš (*kurš pa sarunas laiku ir palēnām kāpies atpakaļ*). Tūtiņ, kas viņš ir?

Astromiks (*pamanījis Tītiņu*). Vai tas ir tavs draugs? Viņš ir ļoti līdzīgs tev.

Tūtiņš. Kas par niekiem? Es viņu vispār nepazīstu. Te jau visādi apkārt staigā. Skaties, ka kaut ko nenozog.

Tītiņš apjucis pabēg sānis.

Astromiks. Bet viņš taču sauca tevi vārdā.

Tūtiņš. Te visi sauc mani vārdā. Nāc tagad - es tev parādīšu mūsu pļaviņu un tās apkārtnes ievērojamākās vietas.

Tūtiņš ar Astromiku pāiet garām Tītiņam, Astromiks it kā grib apstāties, it kā Tītiņam kaut ko teikt.

Tūtiņš. Nāc, nāc, nekavējies.

Abi aiziet, Tītiņš stāv, viņiem pakaļ skatīdamies, tad nikni nomet puķes, tikpat nikni apsēžas zemē, nikni paskatās uz kosmosa kuģi, tad novēršas. Uzlido bite un, aicinoši dūkdama, sāk lidināties ap Tītiņu.

Tītiņš. Ej prom. Nekaitini mani.

Bite pārsteigta iedūcas.

Tītiņš (*pielec kājās*). Tās visas ir muļķības! Saprati - muļķības! Es esmu priecīgs un man ir labi! Es gribu spēlēt pikējošo bumbvedēju!

Bite apsēžas uz zieda un klusē.

Tītiņš. Nu, ko tu sēdi? Vai tu nedzirdēji? Es gribu spēlēt pikējošo bumbvedēju!

Bite draudīgi iedūcas, paceļas gaisā un sāk pikēt. Tītiņš gaviļēdams bēg, tad gaviles pāriet raudās, viņš apstājas un šņukst. Bite, nelaimīgi dūkdama, ladinās ap viņu.

Tītiņš. Ej prom! Dzirdi? Lido prom!

Bite apsēžas uz puķes.

Tītiņš. Dzirdi? Lido!

Bite ātri aizlido. Tītiņš atšļūk zemē. Pamazām sāk tumst. Iedegas zvaigznes. Skumji skan kosmoss. Tītiņš paskatās pa kreisi, pielec kājās un aizlēpato pa labi. Uznāk Tūtiņš un Astromiks.

Astromiks. Paldies. Uz Zemes ir tik skaisti. Es pat gribētu te dzīvot, ja vien man nebūtu jau pašam savas dzimtenes. Bet es taču atlidošu vēl ciemos. Un tu pie manis. Vai ne?

Tūtiņš. Nu protams.

Astromiks. Tagad man jālido.

Tūtiņš. Jā, ņem manu kosmosa kuģi. Es tev to vispār dāvinu. Pats uztaisīšu citu. Es protu.

Astromiks. Paldies. Tagad mēs bieži lidosim viens pie otra ciemos.

Tūtiņš. Jā.

Astromiks. Es vairs nejūtos vientuļš. Paldies tev.

Tūtiņš. Es jutu, ka tu no planētas mani sauc un tāpēc lidoju.

Astromiks. Jā. (*Skatās apkārt.*)

Tūtiņš. Ko tu skaties?

Astromiks. Kur palika tas mazais āpsītis?

Tūtiņš. Nezinu. Droši vien aizgāja savās darišanās.

Astromiks. Viņš bija tik bēdīgs. Tev ir jādara, lai viņš tāds nebūtu.

Tūtiņš galvu nodūris klusē.

Astromiks. Tu taču juti manu sveicienu no tālās planētas. Kāpēc tu nejūti to, kas sauc tev blakus?

Tūtiņš. Es izdarīšu.

Astromiks. Tad būs labi. Uz redzēšanos.

Tūtiņš. Jā - uz redzēšanos.

Astromiks iekāpj kosmosa kuģī.

Astromiks (*pabāž galvu*). Un atlidojiet abi pie manis. (*Pamāj ar ķepiņu.*)

Astromiks pazūd kosmosa kuģī, durvis aiz viņa aizveras, sāk rēkt dzinējs, mutuļo dūmi, izšaujas sarkanas liesmas, kuģis atraujas no zemes un aizlido. Dzinēju troksnis attālinās, līdz izgaist tālumā. Stāv Tūtiņš un māj ar ķepiņu, tad nolaiž to. No labās kulises iznāk Tītiņš un iet uz kreiso kulisi.

Tūtiņš. Tītiņ!

Tītiņš (*apstājas*). Vai kāds mani sauca?

Tūtiņš. Tas esmu es - Tūtiņš.

Tītiņš. Ak tu tas esi? (*Iet tālāk.*)

Tūtiņš. Tītiņ!

Tītiņš (*apstājas*). Ko tu gribi?

Tūtiņš. Piedod man, Tītiņ!

Tītiņš. To es nevaru.

Tūtiņš. Tad es iešu uz mežu nomirt.

Abi stāv un klusē.

Tūtiņš. Labi, es eju. (*Brīdi pastāv, tad dodas uz labo kulisi.*)

Tītiņš (*paklusu*). Tūtiņ!

Tūtiņš (*strauji apgriežas*). Nu?

Tītiņš. Neko.

Tūtiņš. Labi, tad es eju. (*Čāpo tālāk.*)

Tītiņš. Tūtiņ.

Tūtiņš (*strauji apgriežas*). Nu?

Tītiņš. Bet vai tu zini, cik grūti ir piedot?

Tūtiņš (*nokar galvu*). Zinu.

Tītiņš. Iesākumā pasēdēsim tāpat vien blakus.

Tūtiņš. Pasēdēsim.

Abi sačāpo kopā un apsēžas. Klusi ieskanas kosmoss.

Tūtiņš. Piedod man.

Tītiņš. Ir jau piedots.

Tūtiņš (*pēc brīža*). Tas bija āpsītis Astromiks. No tālās planētas Sikī. Viņš dzīvo tur viens pats. Gluži viens. Visi pārējie āpsīši aizgāja bojā kādā lielā, nezināmā nelaimē. Tikai viņš viens palika dzīvs. Viņš mūs abus uzaicināja ciemos.

Tītiņš. Abus?

Tūtiņš. Jā.

Tītiņš. Tad mēs aizlidosim.

Tūtiņš. Noteikti.

Klusi uzlido bite un apsēžas uz puķes. Abi paskatās turp.

Tītiņš. Bitīt, tu vēl neguli? Piedod man, bitīt.

Bite, klusi dūkdama, uzlaižas viņam uz pleca.

Tītiņš. Mēs salīgām ar Tūtiņu, bitīt. Un rīt mēs visi trīs spēlēsim pikējošo bumbvedēju.

Bite piekrītoši iedūcas. Visi sēž, mirdz zvaigznes, skan kosmoss.